

Mε tɔnun asaria yen adunia nɔɔsiabu

Garin tore

Nde mɛ ba doke mɔ tɔmbu kpuron bɛɛɛ ka ben asaria nɛrabu sɔɔra tii mɔru ka gem wɛɛbu ka sere si na ta tasa anduniaɔ,

Nde mɛ dunia sɔɔ tɔmba n̄ ki bu tɔ nun asaria ka yɛru sariru dooru doke sere ba n ye tusa n dera daa kam ya dabia ma ya duniagibu daakari seeya. Yen sɔna yɛ tɔnu kanamɔ n kpuro kere yera ù wa u n tii mɔ kpa ù gere yè u bwisika, u tamaa doke kpa ù narùrabu ka yaaru biru ko,

Nde mɛ yè ya kere yera tem mi ba wooda swii bu tɔnum asaria nɔni doke, n wa tirasi yu ku wii deema ù ka tii yina yen sɔ ba wii yoru diisiamɔ ka ba wii takaasi mɔ,

Nde mɛ yè ya kere yera bu nɔɔsina ka bu bɔɔɔnu dam kɛ tem baa,

Nde mɛ tire te sɔɔ tem tɔm bè ba. Waa ONUN yigbɛru sɔɔ ba tɔnun asarian tii, win girima ka win bɛɛɛ, tɔn duro ka tɔn kurɔn nɛrabu (goo kun goo kere) kpam naanɛ kua. Ma ba yii bu (swaa kpee) ko nɛ tɔmbun waaru ta koo ka sosi, kpa bu waaru gɔsia doonɔɔrugiru mi tii mɔra kon kpa,

Nde mɛ tem ka tem mɛ mu, yigbɛru duuwa mɛ ka ONU ba mua bu ko mɛ ba koo ko bu ka tɔnun asaria ka win tii mɔrun tii tii girima doke,

Yè ya kere yera suam tem (tia) mɛ tɔnun asaria ka win tii mɔrun swaa sɔɔ, n wa mɛ ba yii ba nɛ ba koo ko bu yè ko mam mam.

Mɛnɔ bɔkɔ ge, ga yɔrasia ga nɛ:

mɛ tɔnun asaria yen andunia nɔɔsia bi bu saawa, gaa ni bweseru baatere ka tem baamɛre mu kasu mu naa, n wa tɔmbu kpuro, sɔm ko yenu ka yigbɛnu kpuro, bà n tɔnun asaria nɔɔsia bi bwisika bu asaria girima dokebu ka tii mɔru wuu swaa daasia ka keu sɔɔsibu ka sere bwisi sosibu. Kpa bu ko mɛ ba koo ko n wa kpure kpure ba aweren temɔ, bu girima doke bi ka tii mɔɔ te sua, kpa bu ka sɔm buru ko wuu si su waa yigbɛ te sɔɔn tɔmbun tii ka tem mɛ ba mɔ min tɔmbu sɔɔ.

Damba 1

Ba tɔmbu kpuro marawa ba tii mɔ, ba nɛ, girima ka saria sɔɔ. Ba ra bwisiku, ba dasabu mɔ, ma n weene ba n waasinɛ mɛrobisiru sɔɔ.

Damba 2

Baawere ko kpi u sariaba ka tii mɔɔ ni ba kpara min baruka digoo kun tuko, bwesera, wasin gɔna, durɔwa, kurɔwa, politikin beragia, n kun mɛ bwisikunu gana.

Yen biru, n n̄ koorɔ bu tem ka tem wunana politiki ka wooda swaa sɔɔ. Kà da tem min di tɔnu yarima, mu tii mɔnu mua, mu n̄ muɛ ro.

Damba 3

Tɔnu baawere u waarun saria mɔ ka tii mɔru, ka sere mɛ ba koo wii yina.

Damba 4

Ba n̄ goo yoru muamɔ, bu sere wii dendi. Ba yoru diisiabu ka yoru muaba yina.

Damba 5

Ba n̄ goo takaasi mɔ, ba n̄ ma goo nɔni swaaru sɔɔsinɔ, bu sere goo nuku kɔsuru, ka sanani ka ma sere yè n n̄ weenɛ bu tɔn wundeko ni kuaa siimaa ko.

Damba 6

Baawere asaria mɔ yan kpuro bu wii tuburi ù n siribun tɔnu.

Damba 7

Tɔmbu kpuro ba nɛwa woodan bera (swaa sɔɔ) n maa weenɛ tii yina bi ba ko ka be yina, bun saa tia bu ku goo suu wuna, n da ma ba saria ye sara, bu ka wa bu be taki di ka bu be nɔɔ kuuri be kpuro wooda ya ko be ganɛ.

Damba 8

Tɔnu baawere u saria mɔ̀ ù win tem siru ye fɛagiru faaba kana ma ba wi toraa swɛɛ yi sɔɔ wooda ya wi nɔɔ ka.

Damba 9

N ò koro bu tɔnu yɔrasia, bu wii nua n kun mɛ bu wii tem yara.

Damba 10

Tɔnu baawere u saria mɔ̀, naa nɛbu wɔlluyee, ù win mem gere bu nɔɔ dee dee samaan nɔni, kpa siri yeru te ta ò gɔnnu ka yaa murenamɔ̀, tu wunana ù n gem mɔ̀, yè n win baa ka win tirasi, tora te ba ma wi waasi tà ò gem, sirikobu bu asaria ko.

Damba 11

1. Tɔnu wi ba toraru waasi, ma ba ò gina ten see da nɔma tura, yen yero kun gina gɛɛ mɔ̀. Bà n koo wi siria n saria mɔ̀ u goo kasu wi u koo ka wii yina.
2. N ò weenɛ bu tɔnu taarɛ wɛ yèn sɔ u gaanu kua n kun mɛ yèn sɔ u gaanu duari ni nu ò waa toraru ka asarian swaa sɔɔ, sanamɛ u ni kua Yen biru, n ò weenɛ bu yero taarɛ wɛ ya n kpaaru kere nde yè ba ko raa wii wɛ saa ye u tora.

Damba 12

Tɔnun waarun gari, win yenu win nɔɔsina ka win berusebu ya ò goo wa. Mɛna maa n ò weenɛ bu tɔnu bɛɛɛ biasia kam sɔɔ. N weenɛ asaria yu ka tɔnu yina ka kookoo si sa sia mi.

Damba 13

1. Tɔnu baawere u saria mɔ̀ ù da mi u ki, kpa ù win yenu bani win temɔ̀.
2. Tɔnu baawere u saria mɔ̀ ù tem gam n di see, ka da win tin tem, u koo ma kpi ù wure ù wuraa mi.

Damba 14

1. Bà n tɔnu takaasi mò, u saria mò ù waayeru kasu tem gam gia, kpa ù tem min baruka di.
2. Ba ù kpe bu asaria ye gbiisia ma ba seeda kua ba wa mà u torawa. N ù maa kooro bu asaria ye gbiisia ma win kookoosu kun saa dee dee n de me yigbe baka te ONU ya yii.

Damba 15

1. Tɔnu baawaren sariawa u n saa tem gam tɔnu.
2. Ba ù goo yinarimo u n saa tem gam tɔnu, bu sere wii yinari ù tem swɛyna.

Damba 16

1. Saa tɔnu saa gaa tura, ba ù bweseru garu, tem gam tɔndu, gusu no saaru garu suu wune, tɔn kuro ka tɔn duro ba saria mò bu suana kpa bu bibu ma. Ben saria ya ne wa suanaan swaa so.
2. Be ba ki bu suana sere bu gina noosina n kun tirasi.
3. Sa seewa sa tɔnun bweseru deemawa tem mi, bwese tera ta gbiiya n ma weene bu ka te yina.

Damba 17

1. Baawere, a, wi turowaa a be dabinaa, u kon win baa mowa.
2. Ba ù kpe bu tɔnu win gaanu worari ka dam.

Damba 18

Tɔnu baawere u ayeru mo: ù bwisiku nde me u ki, u n dasabu mo, kpa ù gusunɔ sa; aye te ta dera u koo kpi ù gusunɔ saaru garu deri ù garu swii, nde me u koo kpi ù gusunɔ saa wi turo, n kun me sannu sannu, samaan wuswaaɔ n kun me win beraɔ nde me u ki.

Damba 19

Tɔnu baawere u saria mɔ̀ ù gere mɛ u wa, u kun nande, kpa ù gari ka dabaaru yè u nua tem pusi mɛ u kpia ka mi u ki.

Damba 20

1. Tɔnu baawere saria mɔ̀ ù mɛnnɔ̀ ka yigberu kó ta kun naanaanu ganu mɔ̀.
2. Ba ñ goo tirasi mɔ̀ ù yigberu garu du.

Damba 21

1. Tɔnu baawere u saria mɔ̀ ù win tem tɔmbun wunanɔ̀su sɔɔ du ù n ki win tii tii, n kun mɛ ù sɔmɔ̀bu gabu wuba bé u ki bu wi wunana.
2. Tɔnu baawere koo kpi ù samaa sɔmburu (bature sɔmburu) ko, nde mɛ ba yen kpuna yii.
3. Mɛ samaa ya yii mi sɔɔra tem dam mu tasa. Swaa ye sɔɔ ba ko n da tɛtɛ to, taki sari, sanam ka sanam, tɔmbu kpuron nɔ̀ni biru n kun mɛ bokusaa, bu ku goo tirasi ko u ka goo tɛtɛ toowa.

Damba 22

Tɔnu baawere u saria mɔ̀ u nɔ̀m keru wa, mi win baa ya waa kpuro. Ka win tem kookari, ka mi nɔ̀ɔ̀sina yè ya waa ka tem tukun dam, n wa win waaru tan girima mɔ̀.

Damba 23

1. Tɔnu baawere u saria mɔ̀ ù sɔm buru ko, ù gosi te u ki, ka ten yè ta mɔ̀ n koo ka wi naawa keru wa sɔmburu tà n ra yɔ̀ra gasɔ̀.
2. Tɔmbu kpuro, ba kɔ̀sia teeru mɔ̀ bu mua saa ba ka sɔm bwese te eru mó

3. Wi u sɔmburu mɔ̄ kpuro u saria mɔ̄ ù kɔriaru mua mɛ n weenɛ, sere tu wi win yɛnugibu turi mɛ ba kon ka waaru dimɔ̄ dee dee, n koo kooru buka be yina.
4. Tɔnu baawere u saria mɔ̄ wi ka gabu bu sɔm kowobun yigbɛ te ta ra ka be yinɛ swii, kpa bu kpan yigbɛ mɛrosu sɔɔ du si su ko nda ka be sunɛ.

Damba 24

Tɔnu baawere u saria mɔ̄ ù wɛra, u dwee, ù sɔmburu ko u ku saka sarasia, kpa ù wɛraru ka kɔsiaru giru mau sanam ka sanam.

Damba 25

1. Tɔnu baawere u saria mɔ̄ ù waaru diisina mɛ u koo ka win bwaa dobu, win bwɛ, ka win yɛnugibugia nɔɔri, nde dianun bera, yanu waayeru, dokotoro tim. Win sɔmburu tà n yɔra, ù n bara ù n yɛmɔ̄ kua, ka sere yè u mɔ̄ yà n buera n kun ka win gɔru kiru, u saria mɔ̄ nɔm kɛrun yigbɛru tu wii dera.
2. Yɔɔniru ka biru ta saria mɔ̄ bu te nɔɔri gem gem. Kuro wi na ka kuro kpaaru mɔ̄ win bibu, ka wi na ù ka kuro kpaaru mɔ̄ n bibu, be kpuro somi tee tera ba ko be ko.

Damba 26

1. Tɔnu baawere weenɛ ù keu ko. Keu ya weenɛ bu ye ko n kun ka gobi, n ù man kere keu dii piibinugia. Kei dii piibinunkeu ya saa tirasi. Keu nɔman sɔm mɛribu gia ka gbankɔkɔ sɔm mɛeribugia n weenɛ bu n saa tɔmbu kpurongia, saa ba ka yen saka tura.
2. Yè tɔnu kasu keu sɔɔ yera bwɛɛ dora, n wa tɔnum asaria ka win tiin mɔrun nɔni dokebu bu dam sosi. Keu ya weenɛ yu somi mɛ nɔɔsina, suuru, ka kiru ta kon ka waa tem kpuro, bwese wuunu kpuro n kun mɛ gusunɔ saarugibun mi. Kpa yu kpam yigbɛ baka te ba soka ONU somi ten wɔri sɔɔ mɛ ta koo ka sina sɛɛru swii andunia sɔɔ.

3. Biin tundo ka biin mero ba ayeru mo bu ben bibu keu doke swaa ye ba ki so.

Damba 27

1. Tonu baawere koo kpi, dwee bi tomba mo u bi du ma u ki, kpa u bin baruba di. Tonu baawere koo kpi u kasoo so du kpa u yen arufaani di.
2. N weene su ka tabu yari, n wa wi u kasoo mo (gaanun gosiabun bera, tire yoran beran) u yen arufaani di.

Damba 28

Tonu baawere u saria mo u ko me u koo ko, tombu so ka tem tukumo, baayere ya n ka no ne saria ka tii mo ten gari ba kpara mi so kpa tombu ka ye somburu ko.

Damba 29

1. Tonu, tirasi, sombura, wi yiiye u samaa kua domi mi soora u ko win baayere siisia me u ki.
2. Tonu a n asaria ka tii moru mo a n maa winsingia geriti, a n tii ye n wa goo u ku ka googia mena kpa wuu gu ka sina se. Ba ne mi be tonun ayera yora, mi n dia googiru ta torua.
3. Saria be ka tii mo te, ye kpuro, ba n ka yo somburu mo bunanam. Nde me yigbe bakate ONU ya yii mesuma ba koo sua.

Damba 30

Ye ka ye ba yii tonun asarian bera mi baasi, kpunaa gaa ka kookoosu gasu maa sari, si ba koo tusia nenem, tem gam, bu ka saria ka tii mo te ba kpara mi kpeera - sia pai.